

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՄԵՆ. ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀՕՐ ԱՅՅԸ ԼԻԶՊՈՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, անցնալ Դեկտեմբերի ամսու սկիզբը այցելութիւն մը տուաւ Լիպպոն, Գալուստ Կիւլպենկեան Հիմնարկութեան, եւ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ Հայկական բաժնի նախագահ Տիար Ռոպերթօ Կիւլպենկեանի հետ: Լոնտոնէն, Սուրբ Սարգիս Զարիթի Թըրսթընմակալութեան նախագահ Տիար Միքայէլ Եսայեան եւս ժամանեց, եւ Պատրիարք Սրբազան տեղեկութիւններ տուաւ Երուսաղէմի Պատրիարքութեան ներկայ կացութեան եւ կատարուող աշխատանքներու մասին, կրթական, մշակութային, Սուրբ Տեղեաց եւ շինարարական մարզերու մէջ:

Գալուստ Կիւլպենկեան Հիմնարկը եւ Դերդաստանը զգացական կապ մը ունի Երուսաղէմի հետ, մասնաւորաբար Հայոց Վանքի Կիւլպենկեան Մատենադարանի համրով, 1929 թուականէն սկսեալ, երբ Գալուստ Կիւլպենկեանի նուիրատուութեամբ կառուցուեցաւ Մատենադարանը, եղիշէ Պատրիարք Դուրեանի օրհնութեամբ եւ Թորգոմ Արք. Գուշակեանի ջանքերով: Կիւլպենկեան գերդաստանը յիշատակներ ունի Սուրբ Յարութեան Տաճարին մէջ, 19րդ դարէն ի վեր, Բրիստոսի Գերեզմանի մուտքին վերեւ կախուած հայկական սրբանկարը նուիրած ըլլալով Թալասէն: Իսկ ներկայ Հիմնարկութիւնը բազում նպաստներ կատարած է բնակարանային շէնքերու կառուցումով եւ մեր գաւակներուն կրթութեան համար կրթաթոշակներ եւ այլ նպաստներ յատկացնելով:

Պատրիարք Սրբազան Հօր կեցութեան կարգադրութիւնները կատարեց Հիմնարկութեան Հայկական բաժնի վարիչ Պր. Զաւէն Եկաւեան, որուն ընկերակցութեամբ Պատրիարք Սրբազանը այցելեց Հիմնարկութեան գանազան բաժանմունք-

ները, թանգարանը ուր ընդարձակ սրահներու մէջ գեղարուեստի վայել նաշակով ցուցադրուած են Գալուստ Կիւլպենկեանի կողմէ ապահովուած բազմաթիւ ազգերու բազմազան արուեստի գործեր, հայկական առանձնաշատուկ հաւաքածոյով: Պատրիարք Սրբազան մտերմիկ մթնոլորտի մէջ հանդիպումներ ունեցաւ երաժիշտ հայ արուեստագէտներու եւ իրենց ընտանիքի անդամներուն հետ, ներկայ ըլլալով Հիմնարկութեան սրահներուն մէջ կազմակերպուած հրապարակային յայտագիրներուն: Թելադրութիւններ եղան փոքրաթիւ հայ համայնքը կազմակերպելու, գաւակներուն հայեցի դաստիարակութեան մտահոգութեամբ, եւ կրօնական պաշտամունքներու, մշակութային ձեռնարկներու եւ ընկերային ժամանցի համար յայտագիրներ ծրագրելու դիտումով: Զաւէն Եկաւեանին պարտականութիւն տրուեցաւ կազմակերպական այս աշխատանքը կատարելու, մանաւանդ որ ինք Հայց. Եկեղեցւոյ ձեռնադրեալ սարկաւազ է: Տիար Ռոպերթօ Կիւլպենկեան եւս քաջալերեց այս նախաձեռնութիւնը: Պատրիարք Սրբազան առիթ ունեցաւ այցելելու քաղաքէն դուրս Տէր եւ Տիկին Կիւլպենկեանի ծովեզերեայ բնակարանը, որ բլուրի մը բարձունքին կը գտնուի, եւ ուր Պր. Կիւլպենկեանի անձնական տաղանդի եւ ստեղծագործութեանց նմոյշները տեսնելու վայելք ունեցաւ: Տունին ընդարձակ տարածութեամբ հողամասի մուտքին ցուցատախտակը "Արարատ" անունը կը կրէ, որմէ ներս աւազաբլուրի մը կատարին Պր. Կիւլպենկեան հաստատած է իր ձեռագործ Նոյեան Տապանը: Ասոր ստորոտը, անցքի մը դարձուածքին, ժայռի մը խոռոչին մէջ տեղաւորած է փոքրիկ գանկեր՝ Ապրիլեան Եղեռնի նահատակներու

յիշատակին: Իսկ աւելի ներսը, ծառերու պուրակի մը մէջ տեղաւորուած բայց նետուելիք ժայռի մը հակաթափէն նակատը՝ սրբանկարի մը տեսիլքը կը ներշնչէ

արուեստագէտին, եւ հիմա ստուերագիծ Գրիգոր Լուսաւորիչն է որ կ'աղօթէ եւ կ'օրհնէ խղաղ բնութեան մէջ առանձնացած այս տան բնակիչները եւ այցելուները:

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԵՕԹՆԵԱԿԸ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Քառորդ դարէ ի վեր սկսուած գեղեցիկ այս սովորութիւնը այս տարի եւս տեղի ունեցաւ, Յունուար ամսոյ վերջին լման եօթնեակի ընթացքին: Այս տարի նորութիւն մըն էր Ղպտի եկեղեցիին բերած լիակատար մասնակցութիւնը Էփիմէնիք այս շարժումին, շնորհիւ իրենց նոր Եպիսկոպոս Տէր. Անպա Աբրահամի հետաքրքրութեան: Յոյն-Օրթոտոքս եկեղեցին չի մասնակցեցաւ:

Եօթնեակի առաջին հաւաքը, ըստ նախընթաց տարիներու, Սէյնթ Ճօրն Անկլիկան եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ: Խօսողն էր իրենց տանարին նոր վերատեսուչը:

Երկուշաբթի երեկոյ, Լատինաց վանքի Մայր եկեղեցւոյ մէջ կայացած հաւաքին ներկայ էր Հոգւ. Տ. Գուսան Վրդ.: Խօսք առաւ համայնքի Հովիւ Հայր Ճէննարօ, որ Արաբերէն լեզուով բացատրեց իմաստը այս կարգի տարեկան հաւաքներուն, յայտնելով որ շատերու կարծածէն եւ սպասածէն կանուխ է այն օրը՝ ուր բոլոր քրիստոնեաներ պիտի կրնան իրագործել ցանկալի միութիւնը:

Երեքշաբթի երեկոյ, Լուսեռականներու եկեղեցւոյ մէջ կայացած հաւաքին իրենց երէցը՝ Հանս Բօնիֆէր Գերմաներէն լեզուով ըրած իր խօսքին մէջ շեշտեց կարեւորութիւնը համագործակցութեան՝ Քրիստոնեայ բոլոր եկեղեցիներու մէջ: Յետոյ ներկաները բարձրացան սրահը, ուր հաց եւ գինի հրամցուեցաւ:

Չորեքշաբթի երեկոյ, Հապէշաց եկեղեցւոյ մէջ էր հաւաքը (հրեական Երուսաղէմ): Քիչ մը երկար եւ միալար Եթովպական կրօնական մեղեդիներու երգեցողութենէն ետք Հայր Գուսան եւ քանի մը Արեւելեան եկեղեցիներու ներկայացուցիչներ մաս առին յայտագրին, կարճ ընթերցումներով:

Հինգշաբթի, ըլլալով Տիրոջ վերջին ընթրիքի օրը, միշտ ալ Սիոնի վերնատան մէջ կատարուած հաւաքով կը նշուի: Հոն էին քանի մը եկեղեցական երգչախումբեր, մին՝ նորադարձ հրեաներէ կազմուած, եւ ուրիշ մը՝ մեր ժառ. սաներէն եւ սարկաւազներէն, որոնք իրենց Տեսչին՝ Տ. Գուսան Վրդ.-ի առաջնորդութեամբ, Հայ եկեղեցւոյ մեղեդիներն ալ լսելի դարձուցին միջազգային նշանակութիւն ունեցող նուիրական այդ վերնատան մէջ: Յետոյ բոլորն ալ բարձրացան Ս. Հոգւոյ անունով ծանօթ սեմեակը, ուր Յոյն-Վաթուիկ Եպս. Լութֆի Լահիամ եւ Ղպտոց Եպս. Անպա Աբրահամ իրենց օրհնութեամբ փակեցին հանդիսութիւնը: Տորմիսեոն վանքի նաշարահին մէջ ներկաներուն սուրճ հրամցուեցաւ, կարգադրութեամբը արքայադ. Nicolaus Eggenderի:

Ուրբաթ երեկոյ, Ս. Յակոբեանց Մայր Տանարին մէջ կատարուած Արարողութիւնը, մեծ մասամբ բաղկացած Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայայտութեան տօնի շարականներէ եւ Անգլիերէնով կատարուած Հայց. եկեղեցւոյ երեկոյեան ժամերգութենէն, տեւեց մէկ ժամ: Հայր